

DECIZIE

16 noiembrie 2016

municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, – Svetlana Filincova,
Judecători – Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

Examinînd recursurile declarate de către Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA și de către SRL „Lardi Trans”,

în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Proisar Proiect” împotriva Companiei de Asigurări „Klassika Asigurări” și SRL „Lardi Trans” privind încasarea prejudiciului și la cererea reconvențională înaintată de SRL „Lardi Trans” împotriva SRL „Proisar Proiect” privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de SRL „Lardi Trans” și admis apelul declarat de SRL „Proisar Proiect”,

c o n s t a t ă :

La 08 octombrie 2012 SRL „Proisar Proiect” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Companiei de Asigurări „Klassika Asigurări” SA și SRL „Lardi Trans”, solicitând încasarea din contul SRL „Lardi Trans” a sumei de 18 625 (optsprezece mii șase sute douăzeci și cinci) lei cu titlu de prejudiciu și încasarea din contul Companiei de Asigurări „Klassika Asigurări” SA a sumei de 44 600 (patruzeci și patru mii șase sute lei) cu titlu de despăgubire.

În motivarea acțiunii a menționat că la 26 august 2010 compania SRL „Proisar Proiect” a comandat de la SRL „Lardi Trans” prestarea serviciilor de reparație mecanică a automobilului de model „DAF TE 95 XF 95” cu n/î KAI 227 și a semiremorcii de marca „KEL- BERG” cu n/î CAV 089, în partea ce ține de cumpărarea și schimbarea următoarelor piese: bacul de combustibil de aluminiu (70*70*160) în sumă de 7 500 lei și cilindrul de tip GHS 175-5-5550 C, în sumă de 30 500 lei.

La 05 octombrie 2010 autobasculanta ajungînd la locul de descărcare, a ridicat remorca, care fiind încărcată cu 30 tone de nisip a căzut de la o înălțime de circa 5

metri peste cap-tractor, adică peste șasiul mașinii și l-a îndoit esențial. În vederea stabilirii cauzei accidentului SRL „Proisar Proiect” a inițiat o expertiză tehnică pentru stabilirea cauzei deteriorării cilindrului hidraulic de ridicare a semiremorcii de marca „KEL BERG”. În baza raportului de constatare tehnico-științifică nr. 689 din 12 noiembrie 2010, executat la Centrul de Expertize Independente de către expertul Lisnic Leonid, conform concluziei s-a stabilit că: „reinstalarea cilindrului cu alte proprietăți geometrice (care dă o diferență de aproximativ 1,125 metri a înălțimii de ridicare, micșorând semnificativ unghiul de ridicare de la 65 grade la 51 grade) și de o calitate joasă a materialului constructiv al inelelor de alunecare și limitare a ieșirii de pe partea exterioară a cilindrului avariat (fabricat Turcia, Ahmet KAYA) au cauzat deteriorarea sistemului hidraulic de ridicare a automobilului de model „DAF TE 95 XF” cu n/î KAI 227 și semiremorca KEL-BERG cu n/î CA V 089 cu consecințele indicate în poza 1.

Astfel, conform expertizei din 12 noiembrie 2010 se confirmă că cilindrul procurat la SRL „Lardi Trans” nu corespunde cerințelor prescrise și declarate de documentele normative în standardizare, adică a fost instalat un cilindru contrafăcut, ce nu corespunde celui original fapt ce a cauzat accidentul. În scopul continuării activității profesionale a companiei SRL „Proisar Proiect” a inițiat repararea deteriorărilor cauzate în urma accidentului, fiind suportate un șir de cheltuieli pentru petrecerea lucrărilor de reparație și deservirea tehnică a automobilului în cauză, suma totală a prejudiciului a constituit suma de 63 225,00 lei, dintre care urmează să fie încasate din contul SRL „Lardi Trans” suma de 18 625 lei.

A mai indicat că la 06 septembrie 2010 între SRL „Proisar Proiect” și Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor Nr 625/CAS/10, în conformitate cu care, au fost asigurate 2 mijloace de transport, DAF nr/în. K AI 227 și KEL-BERG nr/în. C AV 089, fiind asigurate următoarele riscuri: deteriorarea autoturismului asigurat sau piesei autoturismului în rezultatul accidentelor rutiere, ciocnirii cu alt mijloc transport sau alt obiect, căzăturii, căzăturii pe mijlocul de transport a alor obiecte.

La adresarea SRL „Proisar Proiect”, compania de asigurări a refuzat achitarea sumei asigurate.

Totodată, SRL „Lardi Trans” a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Proisar Proiect”, solicitând încasarea sumei de 24 000 (douăzeci și patru) mii lei cu titlu de datorie și 7 276,73 (șapte mii două sute șaptezeci și șase) lei cu titlu de dobândă de întârziere.

În motivarea cererii SRL „Lardi Trans” a indicat că la 26 octombrie 2010 a livrat SRL „Proisar Proiect” marfă în sumă de 38 000 lei, fiind eliberată factura fiscală nr.BP0174006, iar SRL „Proisar Proiect” a achitat doar suma de 14 000 lei

și refuză achitarea mărfii din motiv că aceasta nu este marfă corespunzătoare necesităților lor.

Prin încheierea Judecătoriei sectorului Centru municipiul Chișinău din 10 iunie 2013 a fost atras în proces Alexandru Guțu în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei sectorului Centru municipiul Chișinău din 15 iulie 2015 cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Proisar Proiect” a fost admisă. A fost încasat de la SRL „Lardi Trans” în beneficiul SRL „Proisar Proiect” prejudiciul material în mărime de 18 625 lei. Cererea SRL „Proisar Proiect” împotriva Companiei de Asigurări „Klassika Asigurări” SA privind încasarea sumei de 44 600 lei a fost respinsă ca neîntemeiată. Cererea reconvențională înaintată de SRL „Lardi Trans” împotriva SRL „Proisar Proiect” privind încasarea datoriei și dobânzii de întârziere a fost respinsă ca neîntemeiată.

Întru motivarea soluției, instanța de fond a indicat că, în baza raportului de constatare tehnico-științifică nr.689 din 12 noiembrie 2010 s-a constatat că deteriorarea sistemului hidraulic de ridicare a autotractorului DAF TE 95XF n/î KAI 227, cât și prejudicierea stării tehnice a remorcii de model KEL-BERG cu n/î CAV 089 este cauzată de reinstalarea cilindrului hidraulic cu alte proprietăți geometrice și de o calitate joasă a materialului constructiv al inelelor de alunecare și limitare a ieșirii de pe partea exterioară a cilindrului avariat, astfel instanța a reținut că vinovată de cauzarea prejudiciului se face SRL „Lardi Trans”, care a prestat piesa necalitativă.

În partea pretențiilor SRL „Proisar Proiect” față de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA instanța de fond a constatat că prin contractul de asigurare benevolă nr.625/CAS/10, compania de asigurare își asumă responsabilitatea pentru acoperirea unui număr strict stipulat de riscuri, iar prejudiciul cauzat în urma ieșirii din funcțiune a unor părți componente ale agregatelor mijlocului de transport nu poate fi încadrată drept caz asigurat. Potrivit Pct.10.4.16 din contract, compania este absolvită de obligația despăgubirii proprietarului mijlocului de transport în cazul în care prejudiciul survine ca urmare a încălcării sau descărcării.

În partea cererii reconvenționale a SRL „Lardi Trans” instanța de fond a constatat că nu au fost probate pretențiile invocate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016 a fost respins apelul declarat de către SRL „Lardi Trans” și a fost admis apelul SRL „Proisar Proiect”. A fost casată hotărârea Judecătoriei sectorului Centru municipiul Chișinău din 15 iulie 2015, în partea respingerii acțiunii față de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA și pe acest capăt de cerere a fost adoptată o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă și s-a încasat de la Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA în beneficiul SRL „Proisar Proiect” despăgubirea de asigurare în mărime de 44 600 (patruzeci și patru mii șase sute) lei și cheltuielile de judecată în

mărime de 2 341 (două mii trei sute patruzeci și unu) lei. În rest, hotărîrea a fost menținută fără modificări.

Întru motivarea soluției, instanța de apel a constatat că cerințele SRL „Proisar Proiect” sunt întemeiate, iar circumstanțele speței constituie un caz asigurat potrivit pct.3.1 al contractului nr.625/CAS/10 din 06 iunie 2010, care a survenit ca urmare a căderii unui obiect asupra mijlocului de transport.

La 04 august 2016 Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016, solicitînd admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea pretențiilor înaintate față de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” și menținerea hotărîrii instanței de fond pe acest capăt de cerere.

În motivarea cererii a indicat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a pricinii, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Sușține recurentul că instanța de apel a făcut referire la Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, deși speța în cauză rezultă din raporturile contractuale, în urma încheierii contractului de asigurare facultativă CASCO și nu a unui contract de asigurare obligatorie.

Mai indică recurentul că din materialele dosarului reiese cert că reinstalarea cilindrului cu alte proprietăți geometrice și de o calitate joasă a materialului constructiv al inelelor de alunecare și limitare a ieșirii de pe partea exterioară a cilindrului avariat a cauzat deteriorarea sistemului hidraulic de ridicare a automobilului de model „DAF TE 95 XF 95 cu n/î KAI227 și a semiremorcii cu n/î CAV089, fiind evident faptul că anume defecțiunea tehnică a sistemului a produs avarierea mijlocului de transport.

Sușține recurentul că avarierea autovehiculului în speță nu constituie un caz asigurat, iar concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La 12 septembrie 2016 SRL „Lardi Trans” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care pretențiile SRL „Proisar Proiect” să fie respinse ca neîntemeiate.

În motivarea cererii a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat o lege care nu trebuia aplicată, au interpretat în mod eronat legea, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a pricinii, iar concluziile instanțelor sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Sușține recurentul SRL „Lardi Trans” că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au dat o apreciere raporturilor contractuale dintre părți și că piesa achiziționată „Cilindrul GHS 175-5-5550C” nu este un bun cu parametri tehnici necesari pentru a fi instalat la semiremorca ce-i aparține SRL „Proisar Proiect”, iar acest fapt i-a fost adus la cunoștința directorului SRL „Proisar Proiect”.

Consideră ca fiind greșite concluziile precum că anume vânzătorul este responsabil de calitatea joasă a aliajului și că bunul nu corespunde cerințelor necesare, nefiind precizate care sunt standardele necesare a fi îndeplinite.

Mai indică recurentul SRL „Lardi Trans” că este greșit a pune în sarcina vânzătorului responsabilitatea pentru decizia de a instala o piesă vădit cu alți parametri tehnici.

La 18 octombrie 2016 intimatul SRL „Proisar Proiect” a depus referință la cererea de recurs depusă de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări”, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Invocă intimatul că prin contractul de asigurare au fost asigurate 2 mijloace de transport, camionul și semiremorca basculantă, iar camionul a fost distrus în legătură cu ciocnirea cu alt mijloc de transport (obiect), ca urmare a ieșirii din funcțiune a piesei instalate la semiremorcă și nicidecum la camion.

La 28 octombrie 2016 SRL „Lardi Trans” a depus supliment la cererea de recurs, solicitând și admiterea cererii reconvenționale, cu încasarea sumei de 24 000 (douăzeci și patru mii) lei cu titlu de datorie și suma de 7 267,73 lei (șapte mii două sute șaiszeci și șapte) lei cu titlu de dobândă de întârziere.

Conform art.442 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărîrii atacate, fără a administra noi dovezi.

Studiind materialele dosarului, prin prisma argumentelor invocate în cererile de recurs și referință, raportate la prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de către Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA și de către SRL „Lardi Trans” ca fiind întemeiate și care necesită a fi admise, din considerentele ce urmează.

În partea ce ține de recursul Companiei de Asigurări „Klassika Asigurări” SA, Colegiul reține că, în speță, pretențiile SRL „Proisar Proiect” față de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” au fost formulate în vederea încasării despăgubirii de asigurare în baza contractului de asigurare facultativă CASCO, ca urmare a deteriorării la 05 octombrie 2010 a mijlocului de transport asigurat, prin căderea în timpul descărcării a autobasculantei (remorcii) peste șasiul mașinii, situație pretinsă a fi calificată drept caz asigurat. În acest sens, intimatul SRL „Proisar

Proiect” a făcut referire la Contractul de asigurare facultativă nr.625/CAS/10, încheiat la 06 septembrie 2010 între SRL „Proisar Proiect” în calitate de asigurat și Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA în calitate de asigurător, avînd ca obiect mijlocul de transport DAF TE 95XF cu n/î KAI227 și KEL-BERG cu n/î CAV089, precum și persoana fizică – șoferul mijlocului de transport, probă administrată de instanțele de judecată ierarhic inferioare (f.d.26-28).

Conform art.1301 din Codul Civil, prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asigurătorului prima de asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

Conform art.5 alin.(1) din Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006, după modul de efectuare, există două forme de asigurare: obligatorie și benevolă (facultativă).

Alin.(3) al aceluiași articol prevede că, în asigurarea benevolă (facultativă), raporturile dintre asigurat și asigurător, drepturile și obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin contract de asigurare. Condițiile asigurărilor benevole (facultative) sînt stabilite de asigurător, în conformitate cu legislația și cu actele normative ale autorității de supraveghere.

Analizînd criticile invocate de recurentul Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA asupra aprecierii de către instanța de apel a raportului juridic dintre părțile contractului de asigurare nr.625/CAS/10, Colegiul consideră că acestea sunt întemeiate, ori la acest capitol instanța de apel în mod eronat a reținut ca fiind aplicabile speței prevederile Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr.414-XVI din 22.12.2006, fapt care evidențiază netemeinicia soluției instanței de apel.

Se cere a fi precizat că obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a posesorului și utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării, iar obiect al asigurării facultative îl constituie interesele patrimoniale ale asiguratului legate de recuperarea în ordinea stabilită a pagubei în cazurile stipulate în garanțiile de asigurare menționate în contract.

Materialele dosarului cu certitudine atestă faptul că între recurentul Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA și intimatul SRL „Proisar Proiect” a fost încheiat anume un contract de asigurare facultativă a mijlocului/lor de transport și de persoane și nicidecum un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule. Însuși SRL „Proisar Proiect” a evidențiat acest fapt atît în cererea de chemare în judecată, cît și în cererea de apel, fiind reiterată poziția lor în cursul examinării pricinii.

Este important de a face deosebire între asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto și asigurarea facultativă a autovehiculelor și în special de a reține faptul că, în ultimul caz, raporturile dintre asigurat și asigurător, precum și drepturile și obligațiile fiecărei părți se stabilesc prin contractul de asigurare. Condițiile asigurărilor benevole (facultative) sînt stabilite de asigurător.

Conform art.514 din Codul Civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art.667 alin.(1) din Codul Civil, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor. Dacă, în scopul protecției intereselor prioritare ale societății sau ale unui individ, efectele unui contract depind de încuviințarea autorităților statului, limitările și condiționările trebuie reglementate prin lege.

Conform art.668 alin.(1) din Codul Civil, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

Colegiul remarcă faptul că, în speță, valabilitatea contractului de asigurare nr.625/CAS/10 din 06 septembrie 2010, încheiat între Compania de Asigurare „Klassika Asigurări” SA și SRL „Proisar Proiect” nu a fost contestată de părți, nefiind contestate nici clauzele acestuia.

Astfel, potrivit pct.1.1 al contractului de asigurare facultativă nr.625/CAS/10 din 06 octombrie 2010, obiectul acestuia vizează obligațiile/raporturile dintre asigurator și asigurat în legătură cu asigurarea mijloacelor de transport, în corespundere cu condițiile de asigurare a mijloacelor de transport a Companiei de Asigurare „Klassika Asigurări” SA, care sunt parte a contractului (f.d.44).

În speță s-a stabilit cu certitudine că, la 05 octombrie 2010, mijlocul de transport asigurat în baza contractului de asigurare facultativă nr.625/CAS/10 din 06 octombrie 2010, de model DAF TE 95 XF cu n/î KAI227, a fost deteriorat prin căderea basculantei (remorcii) în procesul de descărcare a acesteia asupra șasiului mașinii.

Potrivit clauzelor contractului de asigurare facultativă nr.625/CAS/10 din 06 octombrie 2010 și condițiilor de asigurare a mijloacelor de transport a Companiei de Asigurare „Klassika Asigurări” SA, asiguratorul s-a obligat să achite plata de despăgubire în condițiile survenirii unui caz asigurat, iar la pct.3.1 din contract au prevăzut expres riscurile de asigurare (evenimentele pentru cazul survenirii cărora se efectuează plata de despăgubire).

Totodată, la încheierea contractului de asigurare, părțile au prevăzut expres situațiile care nu sunt considerate riscuri asigurate și survenirea cărora, drept consecință, exclude obligația asiguratorului de a achita plata de despăgubire.

Potrivit pct.10.4.6 din contractul de asigurare facultativă nr.625/CAS/10 din 06 octombrie 2010, nu este considerat risc asigurat situația în care prejudiciul a survenit ca urmare a defectului, defecțiunii, ieșirii din funcțiune a părților și pieselor componente ale mijlocului de transport, în rezultatul exploatării acestuia, inclusiv ca urmare a pătrunderii obiectelor străine în interiorul pieselor mijlocului de transport (f.d.46).

Potrivit pct.10.4.16 din contractul de asigurare facultativă nr.625/CAS/10 din 06 octombrie 2010, nu este considerat risc asigurat situația în care prejudiciul a survenit ca urmare a încărcării sau descărcării mijlocului de transport (f.d.47).

La fel, potrivit pct.4.2.12.4 din condițiile Companiei de Asigurare „Klassika Asigurări” SA de asigurare a mijloacelor de transport auto, parte a contractului de asigurare facultativă nr.625/CAS/10 din 06 octombrie 2010 în virtutea pct.1.1 al acestuia, nu sunt considerate cazuri asigurate cazurile descărcării sau încărcării mijlocului de transport (f.d.52), iar potrivit pct.4.2.12.9 nu sunt considerate cazuri asigurate cazurile încărcării (îmbarcării), descărcării (debarcării) sau transportării mijlocului de transport asigurat prin intermediul oricărui tip de transport (cu excepția remorcării mijlocului de transport asigurat cu respectarea tuturor cerințelor regulilor de circulație rutiere).

Circumstanțele de fapt ale pricinii, susținute de ambele părți, atestă faptul deteriorării mijlocului de transport în procesul de descărcare a mărfii (30 tone de nisip), prin căderea basculantei (remorcii) asupra șasiului mijlocului de transport asigurat.

Mai mult ca atât, Colegiul notează că, drept cauza căderii basculantei asupra șasiului mijlocului de transport a servit defecțiunea unei piese componente – cilindrului hidraulic de ridicare, fapt confirmat prin raportul de constatare tehnico-științifică nr.689 din 12 noiembrie 2010 (f.d.17-21).

În aceste condiții, Colegiul consideră ca fiind întemeiată argumentarea recurentului Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA privind lipsa temeiurilor pentru constatarea unui caz asigurat, ori prejudiciului cauzat mijlocului de transport a survenit în situațiile prevăzute de părți, inclusiv de SRL „Proisar Proiect”, ca fiind în afara riscurilor asigurate și anume, prejudiciul a survenit în urma descărcării mijlocului de transport asigurat și ca urmare a defectării unei piese a mijlocului de transport.

La acest capitol nu poate fi reținută argumentarea intimatului privind deteriorarea mijlocului de transport (șasiului autovehicului) în legătură cu ciocnirea (căderea) altui mijloc de transport (remorcii), în condițiile în care ambele bunuri la care face referire intimatul au fost incluse în contactul de asigurare facultativă nr.625/CAS/10 din 06 octombrie 2010, asupra ambelor bunuri se aplică prevederile acestui contract și în special, ambele bunuri au fost implicate în procesul de

descărcare a mijlocului de transport. În aceeași ordine de idei, Colegiul notează că, odată ce intimatul, reieșind din principiul libertății contractuale a acceptat clauzele care exclud plata despăgubirii de asigurare pentru prejudiciile survenite în legătură cu descărcarea mijlocului de transport asigurat, drept consecință intimatul acceptă și suportă riscurile deteriorării mijlocului de transport asigurat cauzat în procesul descărcării, fapt care în speță a și avut loc.

Din aceste considerente, Colegiul consideră recursul declarat de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA ca fiind întemeiat și care necesită a fi admis, ori soluția instanței de apel în această parte este greșită, dictată de aplicarea eronată a normelor de drept material și care se impune a fi casată.

Totodată, Colegiul reține că soluția instanței de fond la acest capitol este corectă, în corespundere cu normele de drept material și procedural, ca fiind dictată de elucidarea corectă a circumstanțelor cauzei.

Cu referire la recursul declarat de SRL „Lardi Trans”, Colegiul reține că SRL „Proisar Proiect” a inițiat acțiunea civilă față de SRL „Lardi Trans” în vederea recuperării prejudiciului material cauzat ca urmare a vânzării-cumpărării piesei viciate (cilindrul GHS 175-5-550C achiziționat în baza facturii fiscale BP0174006), a cărei deteriorare a cauzat la 05 octombrie 2010 căderea autobasculantei de la înălțime peste autotractor și deteriorarea șasiului mașinii, iar întru susținerea pretențiilor SRL „Proisar Proiect” a făcut referire la factura fiscală nr.BP0174006 din 26 august 2010, probă administrată de instanțele de judecată ierarhic inferioare, care confirmă faptul livrării/predării de către SRL „Lardi Trans” și recepționării/primirii de către SRL „Proisar Proiect” a mărfii – Cilindru CHS 175-5-5550C, în valoarea de 30 500 (treizeci mii cinci sute lei) (f.d.15).

În acest sens, Colegiul reține că, raportul de constatare tehnico-științifică nr.698 din 12 noiembrie 2010, probă administrată de instanțele de judecată ierarhic inferioare, a concluzionat că reinstalarea cilindrului cu alte proprietăți geometrice (care dă o diferență de undeva 1,125 metri a înălțimii de ridicare, micșorând semnificativ unghiul de ridicare de la 65 grade la 51 grade) și de o calitate joasă a materialului constructiv al inelelor de alunecare și limitare a ieșirii de pe partea exterioară a cilindrului avariat (fabricat în Turcia, Ahmet KAYA) au cauzat deteriorarea sistemului hidraulic de ridicare a automobilului de model „DAF TE 95 XF 95” cu n/î KAI227 și semiremorca KEL-BERG cu n/î CAV089, cu consecințele ilustrate pe foto 1.

Din materialele dosarului reiese că piesa – cilindrul vizat de raportul de constatare tehnico-științifică nr.698 din 12 noiembrie 2010 se identifică cu cilindrul GHS 175-5-550C achiziționat în baza facturii fiscale BP0174006 de către SRL „Proisar Proiect” de la SRL „Lardi Trans”.

Avînd în vedere specificul litigiului în cauză și reieșind din pretențiile SRL „Proisar Proiect” față de SRL „Lardi Trans”, în speță se pretinde aplicabilitatea prevederilor art.763 și art.1398 din Codul Civil, unde art.763 alin.(1) prevede că vânzătorul este obligat să predea bunul fără vicii materiale, iar art.1398 alin.(1) prevede că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Analizând criticile recurentului SRL „Lardi Trans” asupra hotărîrii instanței de fond și a deciziei instanței de apel, Colegiul consideră că acestea sunt întemeiate, ori soluțiile date de instanțele de judecată ierarhic inferioare sunt eronate, dictate de aprecierea superficială și arbitrară a circumstanțelor cauzei și probelor, în prezența unei abordări lipsite de imparțialitate.

În susținerea concluziei date, Colegiul remarcă faptul că, însuși raportul de constatare tehnico-științifică nr.698 din 12 noiembrie 2010, la care face referire SRL „Proisar Proiect” și care a fost reținut de instanțele de judecată ierarhic inferioare, cu suficientă claritate accentuează că cilindrul defectat (culoarea galbenă) are lungimea de 136,5 cm, iar cel care fusese instalat anterior (culoarea albastră) are lungimea de 166 cm. Corespunzător cilindrul telescopic albastru iese la 1 345 mm, iar cel galben la 1 120 m. Această diferență de aproape 0,0225 metri x 5 (cilindri) dă o diferență de undeva 1,125 metri a înălțimii de ridicare, micșorînd semnificativ unghiul de ridicare de la 65 grade la 51 grade. Cercetările au arătat că la instalarea sistemului hidraulic de ridicare nu a fost prevăzută înălțimea de ridicare. Reinstalarea cilindrului cu alte proprietăți geometrice (care dă o diferență de undeva 1,125 metri a înălțimii de ridicare, micșorînd semnificativ unghiul de ridicare de la 65 grade la 51 grade) și de o calitate joasă a materialului constructiv al inelelor de alunecare și limitare a ieșirii de pe partea exterioară a cilindrului avariat (fabricat în Turcia, Ahmet KAYA) au cauzat deteriorarea sistemului hidraulic de ridicare a automobilului de model „DAF TE 95 XF 95” cu n/î KAI227 și semiremorca KEL-BERG cu n/î CAV089 (f.d.17/verso).

Astfel, deși instanțele de judecată ierarhic inferioare fac referire la concluziile raportului citat supra, în mod neobiectiv și imparțial, acestea sunt interpretate în defavoarea recurentului SRL „Lardi Trans”, deși cauza acestui accident este descrisă ca fiind una complexă.

Aspectul ce ține de instalarea unui cilindru necorespunzător după parametrii tehnici/geometrici și neprevăderea înălțimii de ridicare a fost explicat de către martorul audiat în cursul examinării pricinii în fond, Alexandru Savin, angajat al SRL „Proisar Proiect”, care a confirmat prin declarațiile din 28 ianuarie 2014 (f.d.120) și 18 mai 2015 (f.d.150) că încă la procurarea cilindrului în cauză s-a

văzut diferența dintre aceste piese, fapt despre care a fost informată conducerea SRL „Proisar Proiect”.

În asemenea circumstanțe nu poate fi stabilită răspunderea SRL „Lardi Trans” pentru prejudiciul cauzat în urma accidentului din 05 octombrie 2010, nefiind întrunite condițiile necesare survenirii răspunderii SRL „Lardi Trans”.

Mai mult ca atât, Colegiul consideră la intimatul SRL „Proisar Proiect” a eșuat, prin prisma 118 alin.(1) din Codul de Procedură Civilă, să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor. Însuși probele prezente de SRL „Proisar Proiect” combat propriile argumente și permite cu certitudine a constata faptul că răspunderea pentru prejudiciul cauzat nu-i este imputabilă SRL „Lardi Trans”. Deși în speță se pretinde că anume calitatea joasă a materialului constructiv al piesei – cilindrului a cauzat accidentul, nu poate fi omisă circumstanța instalării, cu acceptul și din inițiativa SRL „Proisar Proiect” a unei piese – cilindru, necorespunzătoare după parametrii tehnici/geometrici, iar intimatul a eșuat să probeze că anume calitatea materialului are un rol de cauză-efect cheie la producerea accidentului și prevalează asupra necorespunderii parametrilor cilindrului.

Astfel, deși în speță se pretind a fi constatate acțiunile cuplabile și omisiunile SRL „Lardi Trans”, Colegiul remarcă că la acest capitol instanțele de judecată ierarhic inferioare au eșuat să dea, prin prisma art.6 CEDO și art.241 din Codul de Procedură Civilă, o motivare clară și corectă, care să cuprindă circumstanțele cauzei, constatate de instanță și probele pe care se întemeiază concluziile privitoare la aceste circumstanțe, precum și argumentele invocate de instanțe la respingerea unor probe, și răspunsuri la argumentele părților.

Din aceste considerente, Colegiul consideră recursul declarat de SRL „Lardi Trans” ca fiind întemeiat și care necesită a fi admis, urmând a fi casată integral decizia instanței de apel, și hotărîrea instanței de fond în partea încasării prejudiciului de la SRL „Lardi Trans” în folosul SRL „Proisar Proiect”.

Totodată, cu referire la cererea reconvențională depusă de SRL „Lardi Trans” împotriva SRL „Proisar Proiect”, Colegiul reține că recurentul a eșuat să confirme temeinicia propriilor pretenții, nefiind probată existența datoriei SRL „Proisar Proiect” față de SRL „Lardi Trans”, motiv pentru care, în speță corect a fost respinsă cererea reconvențională înaintată de SRL „Lardi Trans”.

Reieșind din cele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursurile declarate de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA și de către SRL „Lardi Trans”, de casa integral decizia instanței de apel și parțial hotărîrea instanței de fond, în partea admiterii pretențiilor SRL „Proisar Proiect” și încasarea sumei de 18 625 (optsprezece mii lei șase sute douăzeci și cinci) lei, cu

pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acest capăt de cerere să fie respins ca neîntemeiat, din considerentele menționate supra.

Conform art.445 lit.b) din Codul de Procedură Civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art.445 lit.b) din Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admit recursurile declarate de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” SA și de către SRL „Lardi Trans”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2016, în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Proisar Proiect” împotriva Companiei de Asigurări „Klassika Asigurări” și SRL „Lardi Trans” privind încasarea prejudiciului și la cererea reconvențională înaintată de SRL „Lardi Trans” împotriva SRL „Proisar Proiect” privind încasarea datoriei.

Se casează parțial hotărârea instanței de fond – Judecătorei sectorului Centru municipiul Chișinău din 15 iulie 2015, în partea admiterii pretențiilor SRL „Proisar Proiect” și încasării de la SRL „Lardi Trans” în folosul SRL „Proisar Proiect” a prejudiciului în sumă de 18 625 (optsprezece mii lei șase sute douăzeci și cinci) lei și se pronunță în această parte o nouă hotărâre, prin care pretențiile SRL „Proisar Proiect” privind încasarea prejudiciului de la SRL „Lardi Trans” se resping ca neîntemeiate. În rest, hotărârea instanței de fond se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecători –

Svetlana Filincova

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Maria Ghervas